

Van Uffelen Advies
Minervaplaats 113, 6525 JE NijmegenDatum 25 oktober 2021
Ons kenmerk 2021-001
Uw kenmerk

Digitaal ingediend
Rechtbank Groningen
Postbus 781
9700 AT Groningen

Betreft: Beroep tegen revisie omgevingsvergunning

Edelachtbare vrouwe, heer

Dit schrijven verstuur ik u namens mijn cliënten, de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., gevestigd aan de Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521BC Nijmegen (hierna: Mob) en BI Saubere Luft Ostfriesland e.V, gevestigd aan de Kloster-Langen-Straße 11, 26723 Emden, Duitsland (hierna: Saubere Luft). Als bijlage heb ik machtigingen van mijn cliënten bijgevoegd alsmede kopieën van uitsneden uit de Nederlandse en Duitse handelsregisters.

1 Inleiding

Op 8 november 2018 heeft RWE Eemshaven Holding II B.V. (hierna: RWE) bij de provincie Groningen een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het gaat om een aanvraag voor een revisie van de activiteiten voor de gehele locatie, waarbij centraal staat een verhoging van het percentage bijsmaak van biomassa van 15 naar 30%. Eerder is op 19 juni 2012 een natuurvergunning verleend met kenmerk 2012-26657. Momenteel loopt er nog een hoger beroep over een intrekkingverzoek dat ziet op deze eerdere vergunning. In die procedure heeft u eerder uitspraak gedaan met nummer ECLI:NL:RBNNE:2021:1466. Tevens is er op 11 december 2007 een vergunning verleend in het kader van de Wet milieubeheer verleend met kenmerk 2007 – 50.439/50 MV.

Na het volgen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, vastgelegd in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, heeft de provincie de nu voorliggende revisievergunning op 15 september 2021 definitief verleend.¹ Eerder, op 7 mei 2021, heeft Mob haar zienswijze kenbaar gemaakt op het ontwerpbesluit.² Op 1 juni 2021 heeft zij deze zienswijze aangevuld.³ Saubere Luft heeft tevens een zienswijze ingediend, en wel op 18 mei 2021. Met dit schrijven teken ik namens mijn cliënten beroep aan tegen het definitieve besluit (hierna: bestreden besluit).

Naar de overtuiging van mijn cliënten kan het bestreden besluit niet in stand blijven. Op grond van het bepaalde onder art. 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) in samenhang met art. 6.10a, eerste lid en tweede lid van het Bor mag een

---

¹ Het bestreden besluit is in bijlage 3 opgenomen.

² Deze zienswijze is in bijlage 4 opgenomen.

³ Deze aanvulling is in bijlage 5 opgenomen.

omgevingsvergunning voor een project dat significante negatieve effecten op een Natura 2000-gebied kan hebben niet worden verleend dan nadat een verklaring van geen bedenkingen (hierna: vvgb) is overlegd door ofwel gedeputeerde staten ofwel de Minister van Economische Zaken (zie ook ECLI:NL:RVS:2018:12, r.o. 6.1), voor zover voor dat project geen natuurvergunning is aangevraagd of verleend.

In het bestreden besluit wordt op basis van een depositierekensom gesteld dat er geen sprake kan zijn van significante effecten veroorzaakt door de vergunde activiteit. Zoals in dit beroepschrift nader uiteen wordt gezet is deze rekensom onjuist. Significante negatieve effecten kunnen daarom niet op voorhand worden uitgesloten en dus is er sprake van een project in de zin van art. 2.7, tweede lid Wnb. Eveneens staat vast dat voor de onderhavige wijziging geen natuurvergunning is aangevraagd of verleend. In beginsel bestaat dan ook een plicht tot het verkrijgen van een vvgb op grond van het Bor.

Er zijn meerdere oorzaken waardoor significante effecten niet kunnen worden uitgesloten. Ten eerste is voor het plan voortgebouwd op een passende beoordeling die niet voldoet aan de huidige wetenschappelijke maatstaven en die geen rekenschap geeft van huidige omstandigheden. Ten tweede ligt er aan het bestreden besluit een depositierekensom ten grondslag die onjuist en ongeldig is. In de referentiesituatie wordt een zeer hoge vracht ammoniak betrokken die nooit is vergund. Tevens zijn in de berekening van de actuele situatie geen rekenschap gegeven van een aantal relevante effecten van het project. Ten derde is een belangrijk alternatief ter verlaging van de stikstofuitstoot en -depositie niet onderzocht. In dit verweerschrift komen deze drie argumenten in de hier genoemde volgorde aan bod.

2 Kader voor passende beoordelingen

Problematisch aan het bestreden besluit is ten eerste het ontbreken van een deugdelijke passende beoordeling. Voordat de problemen in de gebruikte beoordeling worden besproken, wordt eerst het toetsingskader voor passende beoordeling weergegeven.

Artikel 6 lid 3 van de Habitatrictlijn schrijft voor dat voor elk plan dat significante gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura-2000 gebied, en geen verband houdt met het beheer van dat gebied, een passende beoordeling dient te worden gemaakt van de gevolgen voor het betreffende gebied. Het bevoegd gezag geeft enkel toestemming voor een dergelijk project als zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Deze richtlijn is geïmplementeerd in Artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming.

In de jurisprudentie wordt dit voorschrift streng uitgelegd. Dit komt doordat het voorzorgsbeginsel in deze uitleg een belangrijke rol speelt. Als na het geven van toestemming voor een project of plan nog nieuwe feiten aan het licht komen over (mogelijke) negatieve gevolgen, die nopen de toestemming terug te draaien, hebben de negatieve gevolgen ten eerste al deels uitwerking gehad en zijn er ten tweede mogelijk ernstige gevolgen voor de vergunninghouder. Daarom is het van zeer groot belang dat in

de gehanteerde systematiek alle significante negatieve gevolgen met zekerheid uit worden gesloten voordat de definitieve toestemming wordt verleend.

Een passende beoordeling dient dan ook al te worden opgesteld “wanneer op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen heeft voor dat gebied” (ECLI:EU:C:2004:482, r.o. 45). Ook al zijn negatieve gevolgen onwaarschijnlijk, zolang deze nog niet zijn uitgesloten, is het uitvoeren van nader onderzoek in de vorm van een passende beoordeling vereist. Zelfs wanneer alleen “de waarschijnlijkheid of het risico bestaat dat [een] plan of project significante gevolgen heeft voor het gebied[,]” is een passende beoordeling nodig (punt 43). Dit om te verzekeren dat er slechts toestemming voor een activiteit wordt gegeven als “er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn.” (punt 61)

Voordat toestemming wordt gegeven voor een plan of project moet dus vast staan dat ieder risico op significante negatieve gevolgen is uitgesloten. Alle twijfel in wetenschappelijke zin daarover dient te worden weggenomen, zo nodig door de relevante gevolgen nader te onderzoeken in een passende beoordeling.

Het voorzorgsbeginsel stelt echter niet alleen hoge eisen aan de systematiek van toestemmingsverlening voor volledig nieuwe activiteiten. Ook wanneer op basis van de uitzonderingsgrond van Artikel 2.8 lid 2 van de Wet natuurbescherming verwezen wordt naar een eerder gemaakte passende beoordeling, zijn de vereisten hoog.

Zo kan er bij verwijzing naar een eerdere passende beoordeling niet simpelweg worden volstaan met een simpele rekensom. De situatie in de betreffende Natura 2000-gebieden kan immers veranderd zijn. Er dient dan ook onderzoek te worden gedaan naar “de staat van instandhouding en instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden, in hoeverre daarvoor herstel- en verbetervoorstellen gelden, in verband daarmee andere maatregelen (moeten) worden getroffen en wat het daarvan het te verwachten resultaat is.” (ECLI:NL:RBLIM:2021:4198, r.o. 22)

Ook dient de eerdere passende beoordeling in de nieuwe toestemmingsprocedure kritisch tegen het licht te worden gehouden. Op het moment dat de uitzonderingsgrond wordt ingeroepen, kan er nieuwe kennis beschikbaar zijn waardoor de verouderde passende beoordeling niet meer aan de uit het voorzorgsbeginsel volgende maatstaven voldoet:

Een eerdere beoordeling van het project, die vóór de afgifte van de oorspronkelijke vergunning voor dat project werd gemaakt, kan dit risico alleen uitsluiten indien zij volledige, precieze en definitieve conclusies bevat die elke redelijke wetenschappelijke twijfel over de gevolgen van de werkzaamheden wegnemen, en mits de relevante milieu- en wetenschappelijke gegevens niet zijn veranderd, het project niet is gewijzigd en er geen andere plannen of projecten zijn. (ECLI:EU:C:2020:680, punt 59)

Er dient dus ten eerste opnieuw beoordeeld te worden of de conclusies in de passende beoordeling op volledig, precieze en definitieve wijze elke redelijke wetenschappelijke

twijfel wegnemen. Dat wil zeggen, of de beoordeling voldoet aan de strenge maatstaven die hierboven zijn besproken. Ten tweede moet er bezien worden of er veranderingen zijn in het project, het milieu, het geheel aan andere projecten en de beschikbare wetenschappelijke kennis. Mochten deze veranderingen een nieuwe aanleiding geven tot redelijke wetenschappelijke twijfel over mogelijke significante twijfel, dan dient er met het oog op uitsluiting van die gevolgen een nieuwe passende beoordeling te worden opgesteld.

3 Significante effecten niet uitgesloten op basis van passende beoordeling 2012

In het voorliggende project is niet zonder redelijke wetenschappelijke twijfel uitgesloten dat er significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura-2000 gebieden optreden. Voordat in de volgende sectie uiteen wordt gezet dat significante negatieve gevolgen zeer waarschijnlijk zijn, worden hier verschillende gebreken in de passende beoordeling benoemd.

3.2 Nieuwe inzichten AERIUS

In het bestreden besluit wordt voortgebouwd op een passende beoordeling die is opgesteld in het kader van de vergunning uit 2012. In deze beoordeling zijn deposities berekend met het OPS-model. Destijds bood dat programma de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, ook over de achtergronddepositie. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een eerdere procedure ook geconstateerd dat het AERIUS programma destijds nog in ontwikkeling was, en voor derden niet beschikbaar. Daarom heeft zij overwogen dat in de passende beoordeling mocht worden uitgegaan van de prognose gebaseerd op het OPS-model. (ECLI:NL:RVS:2015:2848, r.o. 6.3) Nu AERIUS wel open staat voor algemeen gebruik en het gebruik van dit programma in de vergunningsverlening ook gangbaar is, leidt die redenering tot een andere conclusie. AERIUS genereert meer nauwkeurige depositieberekeningen dan het OPS-model, dus het biedt thans de beste beschikbare wetenschappelijke kennis. Om vast te stellen dat de op basis van OPS verkregen conclusies stand houden, dienen met OPS uitgevoerde berekeningen in een nieuw vergunningstraject dan ook met AERIUS te worden nagerekend.

3.2.1 Nieuwe inzichten AERIUS voor Lieftingsbroek

Voor Natura-2000 gebied Lieftingsbroek, en dan specifiek voor de habitattypes beuken-eikenbossen met hulst (H9120) en eiken-haagbeukenbossen (H9160A) leiden de nieuwe inzichten op basis van AERIUS tot doorslaggevend andere conclusies met betrekking tot het risico op significante effecten. In de eerdergenoemde uitspraak is geoordeeld dat op basis van de destijds beschikbare wetenschappelijke inzichten de achtergronddepositie door het RIVM was vastgesteld op basis van het OPS-model, op een niveau van 1416 mol per ha per jaar (ECLI:NL:RVS:2015:2848, r.o. 6.3 en 6.4). Omdat de extra depositie vanwege de centrale 1,4 mol per ha per jaar bedroeg en de kritische depositiewaarde (KDW) van habitats H9120 en H9160A 1429 mol per ha per jaar bedroeg, is destijds geconcludeerd dat de som van de

depositie ten gevolge van de centrale plus de achtergronddepositie beneden de KDW bleef, en dat significante effecten daarom waren uitgesloten.

Volgens de huidige inzichten is dit echter geheel anders. De stikstofdepositie in Natura2000-gebied Lieftingsbroek is blijkens AERIUS Monitor⁴ in vrijwel het hele gebied hoger dan 1429 mol per hexagoon en loopt op tot 1885 mol in een hexagon waar beide habitattypen voorkomen. Dat is ruimschoots hoger dan de KDW van de habitats H9120 en H9160A.⁵ De extra depositie vanwege de centrale levert dus een risico op significante effecten waar geen mitigerende maatregelen voor zijn getroffen. Dit risico op significante effecten kan schending van art. 6 lid 2 Hrl opleveren.

Dit steekt des te meer nu herstelmaatregelen om de effecten van stikstofdepositie tegen te gaan niet goed uitvoerbaar zijn in habitattype H9120 in het Lieftingsbroek. Zo wordt geconcludeerd in de gebiedsanalyse:

De herstelstrategie voor dit habitattype beschrijft de maatregelen begrazen en strooiselverwijdering als matig effectieve maatregelen. Deze maatregelen zijn gericht op het afvoeren van nutriënten. Begrazing is in dit geval minder geschikt omdat het een klein bosgebied is. De positieve invloed op de bosstructuur zal hier relatief gering zijn, terwijl vermesting en vertrapping een serieuze bedreiging vormen voor (relict)populaties van bosplanten. Dit geldt met name voor populaties van oud-bosindicatoren die vaak gekenmerkt worden door een gering verspreidingsvermogen. Het verwijderen van strooisel is erg moeilijk uitvoerbaar. De effectiviteit en methode is een kennislacune, waarvoor een O&BN-project van start is gegaan. Vanwege het relatief kleine oppervlak is de kans op verstoring van de bosbodem te groot om zonder onderzoek de maatregel uit te voeren. De bodem is mogelijk te voedselarm voor deze maatregel. (Gebiedsanalyse Lieftingsbroek (21), p. 24)

3.2.2 Nieuwe inzichten AERIUS voor Drouwenerzand

Ook in Natura2000-gebied Drouwenerzand blijkt uit de nieuwste wetenschappelijke inzichten een hogere stikstofdepositie. In eerdergenoemde uitspraak wordt uitgegaan van een achtergronddepositie van 1148 mol per ha per jaar in het zuiden, via 1303 in het noordelijke middengebied, waar zich de meeste stikstofgevoelige habitats bevinden, tot 1704 mol per ha per jaar in het westen (ECLI:NL:RVS:2015:2848, r.o. 9.3). Uit AERIUS Monitor blijkt daarentegen dat in het westen de depositie inmiddels vrijwel overal hoger ligt, tot wel 1891 mol. In het noordelijke middengebied komen nu stikstofdeposities tot 1766 mol per ha per jaar voor. Hier bevindt zich habitattype H2310 stuifzandheiden met struikhei. De kritische depositiewaarde (KDW) van dit habitattype is 1071 mol per ha per jaar. Er is sprake van een overschrijding van de KDW, bijvoorbeeld op depositiepunt X = 250145, Y=554167, waar de achtergronddepositie 1636 mol per ha per jaar bedraagt. De achtergronddepositie op locaties van voorkomen van habitattype H2330 zandverstuivingen

---

⁴ <https://monitor.aerius.nl/>

⁵ Deze KDW's zijn te vinden in bijlage 6.

bedraagt tot 1731 mol per ha per jaar op depositiepunt X=249744, Y=553616. De KDW van dit habitattype bedraagt 714 mol per ha per jaar.⁶

De verhoogde depositie steekt te meer gezien het feit dat een toename van de stikstofdepositie het evenwicht met het bestaande intensieve beheer snel in negatieve zin kan doen omslaan, met als gevolg een achteruitgang van de staat van instandhouding (ECLI:NL:RVS:2015:2848, r.o. 9.5).

In uitspraak ECLI:NL:RVS:2015:2848 is de maatregel 'locatiegewijs plaggen van sterk vergraste stuifzandheiden', aangemerkt als mitigerende maatregel om de negatieve effecten door de toename van de stikstofdepositie vanwege de centrale te verzachten of te voorkomen in onder meer de habitattypen H2310 en H2330 (r.o. 11.3). Deze maatregel is in de Gebiedsanalyse Drouwenerzand onder hoofdstuk 4: Gebiedsgerichte uitwerking maatregelenpakketten eveneens als herstelmaatregel aangemerkt voor habitattype H2310:

Het herstel is gericht op het behoud en de versterking van de vitaliteit en de kwaliteit van de vegetatie met respect voor kwetsbare diersoorten zoals loopkevers en vogels.

• Zeer kleinschalig plaggen van sterk vergraste terreindelen als aanvullende maatregel 10 (het gaat om het maken van vlakjes van enkele tot tientallen vierkante meters). Na het plaggen dient in de gaten gehouden te worden dat zich geen ammonium piek opbouwd. Indien dit het geval is dienen aanvullende maatregelen getroffen worden zoals het aanvullend bekalken.

en voor habitattype H2330:

Maatregelen om de trend te doorbreken zijn:

• Vergroten areaal door zeer kleinschalig plaggen (en indien nodig bekalken: richtlijn bij een bodem pH <4, of als blijkt dat er een sterke ammonium-piek optreedt binnen enkele maanden na het plaggen: dosis afgestemd op de aangetroffen omstandigheden) in de oostelijke randzone (het 'zoekgebied') en geheel vastgelegde gedeelten in het habitattype en locaties die recent zijn overgegaan in het habitattype Stuifzandheide.

Het Drouwenerzand is, zo blijkt uit de Gebiedsanalyse, een zogenoemd cat. 1b-gebied. De trend voor de beide habitattypen is er één van lichte achteruitgang. De instandhoudingsdoelstelling van H2310 is daarentegen verbetering van de kwaliteit bij behoud van oppervlak. Voor H2330 is het behoud van oppervlak en kwaliteit. Blijkens de PAS-uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603 moet echter aannemelijk worden geacht dat een groot deel van de herstelmaatregelen nodig is krachtens art. 6 lid 1 en 2 Hrl.

De Gebiedsanalyse bevestigt dat het plaggen als herstelmaatregel nodig is op grond van art. 6 lid 2 Hrl. Het is immers nodig om de negatieve trend door de stikstofoverbelasting te doorbreken. Dat geldt ook voor de in de vergunning voorgeschreven plagmaatregelen. Dit zijn bovendien dezelfde maatregelen als genoemd in de Gebiedsanalyse (zie ook r.o. 11.2). Het zijn dus maatregelen waartoe op grond van art. 6 lid 2 Hrl toch al een verplichting

---

⁶ Deze KDW is te vinden bijlage 7.

bestaat. De positieve gevolgen van deze 9 maatregelen mogen dus niet als wisselgeld worden ingezet bij de vergunningverlening. Zie r.o. 11.3 van de PAS-uitspraak.

Herstelmaatregelen zoals plaggen zijn geen duurzame oplossing voor een overbelast natuurgebied zolang de overbelasting in de vorm van een te hoge depositie voortduurt, zo schrijven wetenschappers in het advies 'Onderzoek naar een ecologisch noodzakelijke reductiedoelstelling van stikstof'. Herstelmaatregelen nemen de oorzaak van de verontreiniging niet weg, en tevens ontstaat er nevenschade. Zo wordt bij de afplaggen van de bodem niet alleen stikstof maar de hele organische bovenlaag verwijderd, inclusief andere mineralen zoals fosfor en calcium. De kans is daardoor zelfs groot dat door goedbedoelde herstelwerkzaamheden de natuur verder verschaalt. Om herstel mogelijk te maken moet in de meeste natuurgebieden eerst de hoeveelheid stikstof die daar neerslaat fors omlaag.⁷

Bovendien werden de maatregelen niet voorafgaand aan de vergunningverlening uitgevoerd, maar 'op afzienbare termijn' (zie r.o. 11.2 ECLI:NL:RVS:2015:2848). Gelet op r.o. 18 punt 5 en 7 en r.o. 19.5 van de PAS-uitspraak kunnen de verwachte voordelen van deze maatregelen niet worden betrokken in de passende beoordeling. Van dit type maatregelen is immers vastgesteld dat het niet zeker is dat de maatregelen effectief zullen zijn. Ze zijn nog niet uitgewerkt en voor zover ze dat wel zijn, maakt het niveau van de wetenschappelijke kennis het niet mogelijk dat de voordelen ervan met zekerheid in kaart worden gebracht.

De verwachte voordelen van deze maatregelen zijn in uitspraak ECLI:NL:RVS:2015:2848 echter nadrukkelijk wel in de passende beoordeling betrokken en de effecten ervan zijn nadrukkelijk wel als wisselgeld bij de vergunningverlening ingezet. Zie r.o. 11.3 van die uitspraak. Dit getuigt dus van een verouderde rechtsopvatting, die niet in overeenstemming is met arrest ECLI:EU:C:2018:882. Thans dient dan ook geoordeeld te worden dat voor het project geen passende beoordeling is verricht volgens de eisen van art. 6 lid 3 Hrl. Het gevolg daarvan is dat sprake is van een project dat een toename van de stikstofdepositie veroorzaakt op reeds stikstofoverbelaste habitats in een Natura2000-gebied, zonder dat er maatregelen zijn getroffen – die als zodanig aan te merken zijn – om deze effecten te verzachten of te voorkomen. Daardoor zijn significante effecten niet uitgesloten. Voortzetting van het project mag echter niet plaatsvinden als niet is gegarandeerd dat er geen significante effecten optreden (ECLI:NL:RBOBR:2019:4830, r.o. 7.4 en ECLI:EU:C:2016:10, punt 38 en 43, ECLI:EU:C:2018:882, punt 85).

3.2.3 Nieuwe inzichten voor Duitse natuurgebieden

Zoals reeds bekend kan het Nederlandse bevoegd gezag alleen een vergunning verlenen, indien het tevens de zekerheid heeft verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de buiten Nederland gelegen Natura 2000-gebieden niet aantast. Ook voor wat betreft

---

⁷ https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/Stikstof_en_Natuurherstel_vdBurgetal_2021_def.pdf

de risico's op aantasting van de natuurwaarden van Duitse Natura 2000-gebieden voldoet de eerder uitgevoerde passende beoordeling niet meer aan de huidige maatstaven. In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State van 16 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1312) oordeelde de Afdeling nog dat met toepassing van het Duitse beoordelingskader een dergelijke zekerheid was verkregen. Het Duitse beoordelingskader hanteerde destijds een afbakeningscriterium van 7,14 mol/ha/jaar. Naar Duits inzicht zou er geen causaal verband bestaan tussen de emissie vanwege het project en de berekende depositie, voor zover deze onder dit criterium zou vallen.

Met de uitspraak het Europese Hof van Justitie van 17 november 2018 (ECLI:EU:C:2018:882) is de rechtmatigheid van dit beoordelingskader echter vervallen. Immers voldoet het hanteren van een dergelijk afbakeningscriterium niet aan de vereisten van een passende beoordeling en resulteert deze benadering niet de in benodigde zekerheid om significant negatieve effecten uit te kunnen sluiten.

Nu de eerder uitgevoerde passende beoordeling naar de effecten op Duitse natuurgebieden niet voldoet, dient alsnog een onderzoek plaats te vinden waarin de staat van instandhouding van de betrokken Natura 2000-gebieden, de reeds geplande herstel- en verbetervoorstellen en het te verwachten resultaat daarvan wordt betrokken.

4 Feitelijke depositie van stikstof daalt niet maar stijgt

Het bestreden besluit steunt op intern salderen. Er is geen vvgb verkregen omdat een rekensom zou uitwijzen dat de depositie op alle relevante Natura 2000-gebieden als gevolg van het besluit daalt. In werkelijkheid stijgt deze depositie juist. In deze sectie wordt eerst uiteengezet dat de vracht ammoniak uit de referentiesituatie, die bij het intern salderen is gebruikt, nooit is vergund en dus niet in de referentiesituatie mag worden betrokken. Vervolgens wordt betoogd dat in de systematiek van passend beoordelen enkel uit mag worden gegaan van feitelijke emissies. Als laatste worden enkele effecten van het bestreden besluit besproken die zullen leiden tot een toename van emissies en bijgevolg een verhoogde depositie van stikstof op verschillende Natura 2000-gebieden zoals Lieftingsbroek en Drouwenerzand.

4.2 172 ton/jaar ammoniak is nooit vergund

RWE stelt dat de stikstofdepositie op natuurgebieden met minimaal 0,02 mol/ha/jaar zal gaan afnemen. Dit als gevolg van een afname van de uitstoot van NH₃ (ammoniak) van 172 ton/jaar naar 10 ton/jaar. Feitelijk is dit echter niet het geval. In werkelijkheid is er nooit sprake geweest van een vracht van 172 ton/jaar NO_x. Tevens is er nooit een activiteit vergund met een dergelijke vracht ammoniak. Derhalve kan er niet met deze vracht worden gesaldeerd.

De door RWE genoemde vracht komt voort uit de door het college op 11 december 2007 verleende vergunning Wet milieubeheer met kenmerk 2007 – 50.439/50 MV.⁸ Daar staat de betreffende vracht weliswaar in voorschrift 11.2.7 opgenomen, maar de vergunning ziet op een activiteit, te weten het oprichten en in werking hebben van elektriciteitscentrale, die helemaal geen ammoniakemissie geeft. Dit wordt hieronder uitgelegd.

Onderdeel van de in 2007 vergunde activiteit is het toevoegen van ammoniak in de zogenaamde SCR katalysator. Dat is een soort filter waar het rookgas uit de verbrandingsinstallatie doorheen wordt geleid. De SCR katalysator dient ertoe de NOx-concentratie terug te brengen. NOx en ammoniak worden in de katalysator omgezet in het onschadelijke N₂. Hierbij is altijd sprake van een restant ammoniak dat niet is omgezet en in de vorm van slip met de rookgassen wordt meegevoerd. Echter, de rookgassen passeren daarna de rookgasontzwavelingsinstallatie (ROI), waarin SO₂ wordt verwijderd in een gaswassysteem bij pH6 (licht zuur). Deze installatie is tevens onderdeel van de vergunning uit 2007. Omdat de ammoniak-slip basisch is, wordt het in de ROI samen met de SO₂ afgevangen. Technisch is de emissie van ammoniak dan ook niet mogelijk. Dit geldt voor beide situaties, zowel bij stoken met steenkool, als bij gedeeltelijke vervanging van steenkolen door biomassa.

In de elektronische milieujaarverslagen die door RWE zijn ingediend, blijkt ook niet dat er op enig moment ammoniak is uitgestoten. In 2019, 2018 en 2015 is een lijst van geëmitteerde stoffen gepubliceerd, waarin ammoniak niet voorkomt.⁹ De vracht van 172 ton/jaar ammoniak of een daarmee corresponderende concentratienorm komen ook niet aan de orde in de vergunning uit 2012, waarschijnlijk omdat hier geen basis voor was nu er geen ammoniak kan worden uitgestoten.

Concluderend is er in de 2007 een centrale vergund waaruit geen ammoniak is of zou kunnen zijn geëmitteerd, maar is er bij vergissing wel een emissienorm voor ammoniak opgenomen. Deze norm had niet opgenomen mogen worden. Immers, er mogen geen emissienormen worden opgenomen voor stoffen die tijdens een normaal proces niet vrij kunnen komen. Door nu de norm van 172 ton/jaar ammoniak te elimineren wordt een eerdere fout gecorrigeerd. Deze correctie mag niet worden gebruikt om intern te salderen.

Dan resteert nog de vraag waarom de vracht in 2007 wel in een voorschrift is opgenomen, nu in die vergunning een activiteit wordt beschreven waarbij technisch gezien geen emissie van ammoniak kan plaatsvinden. Op pagina 68 van de vergunning staat hierover een toelichting opgenomen. Op basis van het destijds geldende BBT-conclusies in het BREF LCP mag de concentratie ammoniak in het rookgas na de SCR maar voor de ROI niet meer bedragen dan 5 mg/Nm³. Tussen deze twee systemen in worden namelijk vliegassen afgevangen, en als bij dat afvangen sprake is van een hogere concentratie ammoniak blijft er te veel ammoniak hangen in het vlieggas, dat daardoor niet bruikbaar is voor verdere verwerking. Het gaat hier dus niet om een emissienorm, maar om een norm voor de

---

⁸ Deze vergunning is opgenomen in bijlage 8.

⁹ Deze lijst is bijgevoegd in bijlage 9

kwaliteit van de vliegassen op een locatie in het proces waar geen emissie naar de buitenlucht aan de orde is.

Op pagina 68 van de vergunning blijkt dat RWE in 2007 heeft gevraagd om dezelfde norm ook als emissienorm op te nemen voor emissie van rookgassen naar de buitenlucht ná de rookgasontzwavelingsinstallatie. Het college heeft daar ten onrechte gehoor aan gegeven, waardoor abusievelijk het beeld ontstaat dat er sprake zou zijn van een hoge referentiesituatie. De kwaliteitsnorm voor vliegass is dus bij vergissing opgenomen als emissienorm.

Ook als de redenering van RWE gevolgd zou mogen worden, is de rekensom niet correct uitgevoerd. In dat geval zou in de nu verleende vergunning namelijk eenzelfde norm moeten worden opgenomen. Daar komt bij dat de BREF LCP is gewijzigd, en de betreffende norm is opgehoogd naar 10 mg / Nm³.¹⁰ Doortrekken van de ongeldige redenering van RWE leidt dus niet tot de conclusie dat de emissie van 172 ton/jaar ammoniak wegvalt. Integendeel, zij leidt dan tot de conclusie dat de emissie van ammoniak meer dan verdubbelt.

Concluderend kan de vracht van 172 ton/jaar ammoniak niet worden betrokken in de referentiesituatie.

4.3 Papieren werkelijkheid biedt geen zekerheid over effecten op natuurwaarden

De onderliggende redenering achter het gebruik van de rekensom is dat door middel van een eerdere passende beoordeling reeds zou zijn uitgesloten dat de hogere depositie de natuurlijke kenmerken van Natura-2000 gebieden aantast. Daaruit wordt afgeleid dat ook de lagere depositie geen risico op aantasting oplevert. Dat maakt een depositierekensom in veel gevallen tot een nuttig instrument om de risico's die een project met zich mee brengt effectief en efficiënt in kaart te brengen.

Een rekensom valt echter niet één op één gelijk te stellen aan een nieuwe passende beoordeling. Behalve een rekensom behelst een passende beoordeling namelijk ook een onderzoek naar de staat van instandhouding van de betrokken Natura 2000-gebieden, de reeds geplande herstel- en verbetervoorstellen en het te verwachten resultaat daarvan (ECLI:NL:RBLIM:2021:4198, r.o. 22), dat wordt uitgevoerd op basis van objectieve gegevens (ECLI:EU:C:2004:482, r.o. 45).

Een rekensom als deze biedt dan ook enkel een deugdelijke motivering voor een besluit wanneer het bevoegd gezag zich ervan heeft vergewist dat de redenering in het concrete geval opgaat. Dat is het geval wanneer de doorgerekende waarden een objectieve weergave zijn van de feitelijke emissies. Immers, als niet duidelijk is of een vergunde depositie wel of niet is gerealiseerd, valt niet met wetenschappelijke zekerheid vast te stellen of het eerder vergunde project een bijdrage levert aan de totale actuele depositie op een Natura-2000 gebied. Bijgevolg is in dat geval niet duidelijk of het nieuwe dan wel het gewijzigde project een depositie oplevert bovenop de totale actuele depositie, of dat

---

¹⁰ <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/large-combustion-plants-0>, p. 235

totale depositie op het betreffende natuurgebied in lijn met de depositierekensom afneemt.

Het primaat van feitelijke deposities boven vergunde deposities volgt uit hierboven besproken Europese jurisprudentie over passende beoordelingen, maar is ook in Nederlandse wet- en regelgeving verankerd. Zo noemt de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij de totstandkoming van de beleidsregels intern salderen het uitgangspunt dat de feitelijke depositie hierbij niet toeneemt.¹¹ Ook in de toelichting van de Beleidsregel salderen stikstof provincie Groningen 2019 is dit uitgangspunt verwerkt. Daar wordt gesteld dat bij intern salderen enkel uitgegaan mag worden van de feitelijk gerealiseerde capaciteit, en dat gevraagd kan worden hiervoor bewijsstukken aan te leveren.¹²

In veel gevallen is er geen reden om te betwijfelen dat een depositie als gevolg van een vergunde emissie niet gerealiseerd wordt en is de hier besproken nuance dus niet van belang. Echter, er zijn uitzonderingen op deze regel. Er valt bijvoorbeeld te denken aan een situatie waarbij het project waarmee wordt gesaldeer reeds eerder is beëindigd. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State stelt in dergelijke gevallen de voorwaarde dat "onomstotelijk vaststaat dat de activiteit uitsluitend is beëindigd ten behoeve van de ontwikkeling die het plan mogelijk maakt," hetgeen kan worden vastgesteld op basis van een koopovereenkomst of andere schriftelijke bewijsstukken (ECLI:NL:RVS:2021:1960, r.o. 24.2).

Het ligt voor de hand om bij het gebruik van een depositierekensom een grotere zorgvuldigheid te betrachten naarmate de omvang van het project of de reikwijdte van het besluit groter is. In het concrete geval van het bestreden besluit had een rekensom dan ook met grote zorgvuldigheid moeten worden toegepast.

In het bestreden besluit staat vast dat de waarden waarvan in de depositierekensom wordt uitgegaan feitelijk niet gerealiseerd zijn. Toch is op basis van deze rekensom besloten om geen nieuwe passende beoordeling uit te voeren. De feitelijke effecten van het besluit zullen afwijken van de effecten zoals deze uit de rekensom blijken. Analoog aan het hierboven besproken voorbeeld van bedrijfsbeëindiging, biedt de rekensom daarom ook in dit geval geen uitsluitel over de te verwachten feitelijke effecten van het besluit op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura-2000 gebieden.

Los van de vraag of RWE op basis van intern salderen met een eerder verleende en thans onherroepelijke vergunning een bepaalde depositieruimte toekomt, vereist de systematiek van passende beoordelingen dat de effecten van een project objectief in kaart zijn gebracht voordat toestemming voor het plan wordt verleend. Nu dat in de voorbereiding van het

---

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/09/13/kamerbrief-over-stand-van-zaken-plan-van-aanpak-en-inventarisatie-stikstofproblematiek-pas-uitspraak>, p. 2

¹² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2019-8088.html>

bestreden besluit door onjuiste toepassing van een depositierekensom niet is gebeurd, kan dat besluit niet in stand blijven.

4.4 Feitelijke stikstofdepositie neemt toe

Behalve de discrepantie tussen de papieren en werkelijke daling van de emissie van NH₃ in de referentiesituatie, is ook de berekening van de actuele situatie niet accuraat. In dit tweede deel van de rekensom zijn twee factoren niet meegenomen die leiden tot een verhoogde emissie en depositie van NO_x. Beide effecten worden hieronder besproken.

4.4.1 Lager energetisch rendement niet in NO_x-vracht doorgerekend

De totale jaarlijkse vracht NO_x zal ten eerste toenemen als gevolg van een lager energetisch rendement. Deze emissiestijging is niet meegenomen in de vergunningsaanvraag.

Biomassa heeft een lagere energetische dichtheid dan kolen. Verbranding van stoffen met een lagere energetische dichtheid leiden tot een lager energetisch rendement. Dit betekent dat, bij gelijkblijvende verbandingscapaciteit, meer brandstof gestookt zal moeten worden. Bijgevolg zal de centrale ook meer rookgas emitteren en dus meer NO_x uitstoten. Uit onderzoek blijkt dat in een moderne kolenstookinstallatie als deze zelfs in het geval van bijstook van 30% schone houtpellets al een dergelijke effect optreedt.¹³ De energetische dichtheid van het stookpakket van RWE wordt in de aanvraag niet genoemd, maar ligt in ieder geval nog lager dan in het genoemde onderzoek, waardoor het effect groter zal zijn.

In het MER wordt gesteld dat dit effect in het geheel niet optreedt. De verantwoording daarvoor is 'praktijkervaring bij de Amercentrale'. Echter, nergens in het MER of in de vergunningsaanvraag is een uitleg te vinden over wat die ervaring behelst. Ook emissiemetingen aan de Amercentrale zijn niet aangeleverd. Tevens is op basis van de aanvraag niet duidelijk of het percentage bijstook en de samenstelling van het stookpakket in de Amercentrale gelijk is aan de centrale in de Eemshaven.

Concluderend biedt RWE geen substantiëring van haar stelling bijstook van biomassa niet leidt tot een emissiestijging van NO_x, terwijl onderzoek wel uitwijst dat een dergelijke stijging optreedt. De stijging is dan ook ten onrechte niet meegenomen in de aanvraag.

4.4.2 Verhoogde NO_x-emissie in de aanvoerketen niet meegenomen

Ten tweede zal de uitstoot van NO_x bij de aanvoer van brandstoffen toenemen. Omdat de energiedichtheid van biomassa lager is dan die van kolen dient er meer brandstof (volume, tonnage) te worden aangevoerd. Daar komt nog een extra hoeveelheid brandstof bij ter compensatie van het hierboven besproken lagere energetische rendement. Het aanvoeren van deze grotere hoeveelheid brandstof vergt een grote emissie van NO_x, ofwel omdat

---

¹³ Middelkamp, J., & de Kleuver, W. (2019, september). Gevolgen van de inzet van biomassa voor elektriciteit en warmte productie op emissies naar de lucht (F. T. Blank & W. Fleuren, Reds.; Nr. 19-1033). DNV GL Netherlands B.V.

meer vaarbewegingen moeten worden gemaakt, ofwel omdat grote boten moeten worden ingezet met krachtigere motoren en bijgevolg een hogere emissie.

RWE geeft in haar vergunningsaanvraag geen duidelijk inzicht in de te verwachten omvang van dit effect. RWE stelt 'grotere schepen' te gaan gebruiken en het aantal vaarbewegingen exact gelijk te houden. Deze verandering is met AERIUS doorgerekend, met vanzelfsprekend een toename van de NO_x-emissie. In het MER is deze verhoogde emissie echter niet terug te vinden. Als beschrijving van de verschillen tussen de referentiesituatie en de voorgenomen activiteit staat het (gelijkblijvende) aantal schepen wel benoemd, maar is de verhoogde emissie weggelaten.¹⁴ In een samenvattend overzicht van de milieueffecten ten opzichte van de referentiesituatie wordt gesteld dat er geen verandering is.¹⁵

In de berekeningen die met AERIUS zijn uitgevoerd, is enkel gekeken naar de emissies die optreden tijdens het aanleggen en lossen van de schepen. De vaarbewegingen van en naar de haven toe zijn in zijn geheel niet meegenomen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft eerder geoordeeld dat voor wat betreft de berekening van verkeersbewegingen aan moet worden gesloten bij de meest recente 'Instructie gegevensinvoer door AERIUS Calculator' (ECLI:NL:RVS:2021:1054, r.o. 15.14).

In dat document worden verschillende hier relevante instructies gegeven. Ten eerste wordt voorgeschreven om een zogenaamde 'binnengaats route' in te tekenen. Dit is de scheepvaartroute van het punt waar de zee overgaat in haven naar de aanlegplaats en terug. Het is de bedoeling dat de emissies op dit routedeel in alle gevallen worden doorgerekend. Ten tweede wordt voorgeschreven dat zeeroutes bij kleine projecten kunnen worden weggelaten, maar wel dienen te worden doorgerekend bij bevoorrading van installaties.¹⁶

Om te bepalen tot hoe ver deze routes te dienen worden doorberekend, wordt aangesloten bij de algemene regels voor het doorrekenen van een verkeersaantrekkende werking in dezelfde handleiding. Daar wordt gesteld dat de emissies van verkeer niet meer aan een inrichting worden toegerekend wanneer het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld. Daarbij is van belang hoe de hoeveelheid verkeer die wordt veroorzaakt door het project zich verhoudt tot het reeds aanwezige verkeer. De instructie noemt de stelregel dat verkeer wordt doorgerekend totdat het zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezig verkeer.¹⁷ De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft eerder uitgesproken dat er bij het beoordelen van deze verhouding bij het

---

¹⁴ MER, sectie 4.9 en tabel 5.1

¹⁵ MER, tabel 5.2

¹⁶ Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2020, Versie 3.0, Januari 2021, Bij12, p. 40

¹⁷ Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2020, Versie 3.0, Januari 2021, Bij12, p.6

bevoegd gezag ligt, maar dat zij daar wel een volledig onderzoek naar moet doen (ECLI:NL:RVS:2021:2341, r.o. 8.3).

Uitgaande van de door RWE genoemde 218 schepen per jaar is er sprake van 2 procent van het reeds aanwezige verkeer wanneer er in het totale verkeersbeeld sprake is van 21.800 vaarbewegingen. Uitgaande van 3 procent gaat het om 14.533 vaarbewegingen. Daarbij is van belang dat de door RWE ingezette schepen erg groot zijn. Bij de getallen die hier ter indicatie worden genoemd dient dan ook te worden gedacht aan vaarbewegingen van schepen van gelijke omvang. Als schepen in het regulier aanwezige scheepvaartverkeer typisch een (kleinere) omvang hebben, dienen de hier genoemde aantallen vaarbewegingen op basis daarvan (naar boven) te worden bijgesteld.

De binnengaats route is in zijn geheel niet meegenomen in de emissieberekeningen. Hiervoor is geen verantwoording gegeven in de vergunningsaanvraag of in de zienswijzenota.

De zeeroute is niet meegenomen in de emissieberekeningen. In de zienswijzenota stelt de provincie Groningen dat dat mag, omdat deze emissies reeds zijn vergund in het tracébesluit Eemshaven Noordzee. Er wordt dus vanuit gegaan dat zodra de schepen op het in dit besluit beschreven tracé terecht komen, zij op zijn gegaan in het reguliere verkeersbeeld.

De stelling van provincie Groningen is niet in lijn met de vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een project kan een aanvullend verkeerseffect hebben bovenop het effect dat reeds in een tracébesluit is meegewogen. De 'Instructie gegevensinvoer door AERIUS Calculator' die door de Afdeling als toetsingskader wordt overgenomen schrijft voor dat een inschatting moet worden gemaakt van hoe deze effecten zich verhouden en dat deze inschatting in een besluit dient te worden gemotiveerd. Dat heeft de provincie Groningen nagelaten.

De stelling dat het aanvullende vervoerseffect ten gevolge van het bestreden besluit reeds in een tracébesluit is vergund, is bovendien onjuist. Het genoemde tracébesluit ziet op het verdiepen van de vaargeul. In dit besluit en in het MER dat voorafgaand aan dit besluit is opgesteld, is voornamelijk gekeken naar de effecten die optreden als gevolg van de baggerwerkzaamheden. De ontwikkeling van het verkeer op dit tracé is wordt slechts summier genoemd. Hierbij wordt gesteld dat er naar verwachting 117 kleine schepen per jaar voor grote schepen zullen worden ingewisseld, met het VOPAK-terrein of één van de energiecentrales als bestemming.¹⁸ In tegenstelling tot wat de Provincie Groningen beweert, is er dus nog geen vergunning verleend voor 218 schepen die uitsluitend de centrale van RWE als bestemming aandoen.

Uit het tracébesluit blijkt tevens dat het grote aantal vaarbewegingen met zware zeeschepen dat als gevolg van het bestreden besluit ontstaat, op het tracé Eemshaven Noordzee nog niet in het reguliere verkeersbeeld opgaat. Immers, het aantal grote

---

¹⁸ Rijkswaterstaat, Tracébesluit Verruiming vaarweg Eemshaven – Noordzee, p.35

scheepen op dit tracé staat in geen verhouding tot het aantal dat hierboven ter indicatie is uitgerekend. In het tracébesluit worden bovendien, naast de aanvoer van kolen, maar twee andere redenen gegeven waardoor op het tracé met grote zeescheepen gevaren gaat worden.¹⁹ Op basis hiervan is niet aannemelijk dat de 436 door RWE veroorzaakte vaarbewegingen op het genoemde tracé verdunnen tot enkele procenten van het reguliere scheepvaartverkeer, zoals het hierboven beschreven toetsingskader vereist. Er zal dus een nieuwe beoordeling moeten worden gemaakt van de door te rekenen zeeroutes, die in ieder geval strekt tot voorbij het uiteinde van het tracé Eemshaven Noordzee.

Concluderend is er geen deugdelijke onderzoek gedaan naar de extra NOX-emissies die optreden als gevolg van het vervoer van biomassa brandstof naar de centrale ten opzichte van de referentiesituatie. In het MER wordt dit effect met een drogredenering gemaskeerd. In de AERIUS-berekening ontbreekt een doorrekening van de emissies op de binnengaats route en een doorrekening van de emissies op de zeeroute. Tevens onderbreekt een onderbouwing van deze berekeningen. Zolang deze gebreken niet zijn hersteld kan het bestreden besluit niet in stand blijven.

4.5 Depositie neemt niet af maar neemt toe

Concluderend heeft RWE een onjuiste depositierekensom aangeleverd waaruit zou blijken dat de depositie op verschillende Natura 2000-gebieden afneemt. In deze rekensom is een grote daling opgenomen van de emissie van ammoniak, terwijl deze emissie nooit is vergund en deze daling in werkelijkheid niet optreedt. Tevens is in de weergave van de actuele situatie geen rekenschap gegeven van verhoogde emissies ten gevolge van een lager energetisch rendement of van de grotere benodigde aanvoercapaciteit voor brandstoffen. Omdat de depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden als gevolg van bestreden besluit toeneemt, had een vvgb moeten worden verkregen. Nu dat niet is gebeurd, kan het bestreden besluit niet in stand blijven.

5 MER-rapport bevat geen alternatieve mogelijkheden verlaging stikstofuitstoot

In haar zienswijze van 7 mei 2021 heeft Mob gewezen op enkele gebreken in het milieueffectrapport. Het belangrijkste gebrek houdt verband met de emissie van stikstof en wordt hier daarom nader toegelicht. In het milieueffectrapport is geen onderzoek gedaan naar een alternatief voor het voorgenomen plan waarin een tweede DeNOx-installatie is toegevoegd.

Conform Artikel 7.7 lid 1 sub b van de Wet milieubeheer dient in een MER naast een beschrijving van de activiteit, ook een beschrijving te worden opgenomen van de alternatieven voor die activiteit die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen. De keuze voor deze alternatieven dient te worden gemotiveerd. Conform sub e van hetzelfde lid, dienen ook van deze alternatieven de milieueffecten te worden doorgerekend.

---

¹⁹ Rijkswaterstaat, Tracébesluit Verruiming vaarweg Eemshaven – Noordzee, p.23

RWE is technisch zonder meer in staat om de huidige vergunde NOx-emissie te halveren door een tweede trap achter de bestaande DeNOx aan te brengen. Er is in de lay-out voorzien in voldoende ruimte hiervoor. Door een tweede DeNOx-installatie achter de eerste schakelen, wordt het rookgas een extra maal gereinigd voordat het naar de buitenlucht geëmitteerd wordt. Op die manier kan een aanzienlijk hoger totaal reinigingsrendement worden gehaald.

In reactie op de zienswijze van Mob heeft het college wel erkend dat dit alternatief niet onderzocht is, maar niet gemotiveerd waarom dat niet is gebeurd. Omdat er ook nadat dit punt in een zienswijze is aangevoerd geen motivering voor het ontbreken van dit alternatief wordt gegeven, is sprake van een serieus gebrek. Het bestreden besluit kan daarom ook niet in stand blijven.

6 Conclusie

Voor het bestreden besluit is ten onrechte geen vvgb verkregen, terwijl aantasting van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden niet uitgesloten is. Er wordt voortgebouwd op een passende beoordeling die niet voldoet aan de huidige maatstaven en omstandigheden. Om significante effecten uit te sluiten is een depositierekensom uitgevoerd die niet klopt en niet geldig is. Een belangrijk alternatief voor de verlaging van de stikstofdepositie is niet onderzocht. Namens mijn cliënten verzoek ik u daarom het bestreden besluit te vernietigen.

Namens mijn cliënten verzoek ik u om een vergoeding voor proceskosten toe te kennen.

Hoogachtend,
Namens Coöperatie Mobilisation for the Environment UA (MOB),
Dhr. S.R. van Uffelen

- Bijlage 1: Machtigingen
- Bijlage 2: Uittreksels handelsregisters
- Bijlage 3 Bestreden besluit
- Bijlage 4 Zienswijze
- Bijlage 5 Aanvulling op zienswijze
- Bijlage 6 Lieftingsbroek KDW
- Bijlage 7 Drouwenezand KDW
- Bijlage 8 Vergunning Wet milieubeheer uit 2007
- Bijlage 9 Emissieregistratie